

“Μύθοι από το δικό μας, τοπικό περιβάλλον”

Εισαγωγή

❑ Μέσω των μύθων οι αρχαίοι Έλληνες ερμήνευαν γεγονότα για τα οποία δεν έβρισκαν κάποια λογική εξήγηση.

❑ Οι μύθοι αποτέλεσαν σημαντική επιρροή για τους ανθρώπους στην καθημερινή τους ζωή και εξακολουθούν να “μεταφέρονται” από γενιά σε γενιά.

Ο μύθος της Έρκυνας

Στην ελληνική μυθολογία η Έρκυνα ήταν Νύμφη μιας ομώνυμης πηγής στη Λιβαδειά της Βοιωτίας.

Ήταν κόρη του Τροφωνίου και φίλη της Περσεφόνης, κόρης της θεάς Δήμητρας. Οι δυο τους έπαιζαν μια ημέρα με μια χήνα κοντά στην πόλη, στο άλσος του Τροφωνίου. Το πτηνό τους ξέφυγε και πήγε να κρυφτεί σε μια σπηλιά κάτω από μία πέτρα. Η Περσεφώνη σήκωσε την πέτρα για να πιάσει τη χήνα, οπότε μία πηγή ξεπετάχτηκε από τη γη: η πηγή της Έρκυνας.

Οι εννέα μούσες

Ήταν θεότητες που προστάτευαν τους ποιητές, τους μουσικούς και όλες τις τέχνες και τις επιστήμες. Ήταν κόρες του Δία και της Μνημοσύνης .

Ο επικός ποιητής Ησίοδος πρώτος παρέθεσε τα ονόματά τους: **Κλειώ, Ευτέρπη, Θάλεια, Μελπομένη, Τερψιχόρη, Ερατώ, Πολύμνια, Ουρανία και την Καλλιόπη.**

Την προέλευσή τους διεκδικούν πολλές περιοχές, ωστόσο είναι βέβαιο ότι στη Βοιωτία βρισκόταν το κύριο κέντρο λατρείας τους.

- Πίστευαν ότι οι Μούσες διέμεναν στον Ελικώνα με το δάσκαλό τους, τον Απόλλωνα. Γι' αυτό ονομάστηκαν «Ελικωνιάδες».
- Στις Θεσπιές διοργανώνονταν τα «Μουσειά», γιορτές προς τιμήν τους, στο **άλσος των Μουσών**. Εκεί υπήρχε η **Αγανίπη**, θαυματουργός πηγή που μετέτρεπε σε ποιητές αυτούς που έπιναν το νερό της.
- Στα «Μουσειά» διαγωνίζονταν στη σάλπιγγα, στην επική ποίηση, στην ραψωδία, στην κιθάρα, στον αυλό, στη σατυρική ποίηση και στην υποκριτική τραγωδίας και κωμωδίας. Οι νικητές στεφανώνονταν με **κισσό ή ροδοδάφνη** που ήταν τα ιερά φυτά των Μουσών

Οι πηγές των Χαρίτων

Βρίσκονται στον Ορχομενό Βοιωτίας. Εκεί γεννήθηκαν οι θυγατέρες του Δία και της Ευρυνόμης, οι τρεις Χάριτες, που συνόδευαν τη θεά Αφροδίτη: **Η Αγλαΐα, η Ευφροσύνη, και η Θάλεια.**

Η λατρεία τους ήταν διαδεδομένη σε όλη την αρχαία Ελλάδα, αλλά στον Ορχομενό τις λάτρευαν με πάθος από τα πανάρχαια χρόνια του Μινύα, μέχρι τα χρόνια του Πausanias. Έδώ υψώθηκε το αρχαιότερο ιερό τους.

Το είχε κατασκευάσει ο βασιλιάς του Ορχομενού Ετεοκλής με πέτρες που είχαν πέσει από τον ουρανό.

Στο ιερό υπήρχαν λίθινα καλοφτιαγμένα αγάλματα των Χαρίτων, όπως περιγράφει ο Πausanias.

Ο μύθος του Τηρέα

- Ο βασιλιάς της Θράκης Τηρέας, παντρεύτηκε την Πρόκνη, κόρη ενός βασιλιά της Αθήνας και απέκτησαν τον Ίτυ.
- Όμως, επιθύμησε ερωτικά την αδερφή της, Φιλομήλα και έκανε πράξη την επιθυμία του αυτή με τη βία. Μάλιστα, της έκοψε τη γλώσσα για να μην αποκαλυφθεί η πράξη του. Οι δύο αδελφές τον τιμώρησαν, σκοτώνοντας τον Ίτυ και προσφέροντάς τον για γεύμα στον Τηρέα.
- Εκείνος τις κυνήγησε ως τη Δαυλίδα και οι θεοί έδωσαν τέλος στην οικογενειακή τραγωδία, μεταμορφώνοντας την Πρόκνη σε **αηδόνι**, που κλαίει για το γιό της,
- τη Φιλομήλα σε **χελιδόνι** που τιτιβίζει χωρίς να βρίσκει ησυχία
- και τον Τηρέα σε **τσαλαπετεινό**, που κράζει με αγωνία « πού, πού» για το παιδί του.

Ο μύθος του Ελικώνα

- Ο Ελικώνας ήταν αδερφός του Κιθαιρώνα, ο οποίος δολοφονήθηκε από αυτόν και τότε οι θεοί μετέτρεψαν τα αδέρφια σε βουνά.
- Τον άπληστο Κιθαιρώνα τον καταδίκασαν να κατοικείται από τις Ερινύες, ενώ στον Ελικώνα χαρίστηκε να τον κατοικούν οι Μούσες και οι Νύμφες.

Βιβλιογραφία

- ❖ Βιβλίο: Μύθοι της Βοιωτίας
- ❖ www.ducatisti.gr
- ❖ Βικιπαίδεια
- ❖ Βιβλίο: Μύθος της Έρκυνας
- ❖ www.gmouses-blogspot.gr

Επιμέλεια: Ήλια Τόλια , Έμμα Χατζάρι, Αθανασία Χατζηστάμου ,
Μάγδα Χουσιάδα